

BUGÜN PAZAR

Doğan
HIZLAN

dhizlan@hurriyet.com.tr

Arpist Şirin
Pancaroğlu
çeng çalıyor

ESKİ enstrümanların, bugün çalınması, onların tınısının bize duyurulması müzik dünyamızı zenginleştiren icralardır.

Arpist **Şirin Pancaroğlu**'nun yeni CD'si "**Cengnağme**", bu anlayışla kaydedilmiş, benim beğendiğim bir çalışma.

Pancaroğlu, klasik müzik öğrenimi görmüş bir müzikiçi.

Arp konserlerini sürdürüyor ama araştırmacı yanını da unutmuyor.

Türk müziği, doğaçlama, tango ve avangard türlerinde de çalışmalar yapıyor. Daha önce de bir konserinde çeng çalmıştı.

Bu CD'de, çeng'in tınısına uygun düzenlemeler, sazi daha iyi tanımamızı sağlıyor. Gerçekten iyi icracılar, sazlarının virtüözleri bu çalışmayı daha da keyifle dinlenir kılmış. Başka CD'lerden tanıdığımız sanatçıların taksimleri de çalışmanın düzeyini yükseltiyor. Geleneksel müziğimiz ve onun en seçkin bestelerini sanırım bu sayede daha özel duygularla dinleyeceksiniz.

İracı **Şirin Pancaroğlu** bu CD'de karışımıza **Nikriz Saz Semaist**'nin bestecisi olarak da çıkıyor.

Sanatçı, çeng hakkında ne diyor:

Arp çalmaya başladığım yıllardan itibaren ortaçağ ve erken modern dönem İran ve Osmanlı minyatürlerinde sıkça karşımıza çıkan, yere oturularak çalınan ve yaklaşık 25 teli bulunan, arpa çok benzeyen bir çalgı hep dikkatimi çekmişti. Zaman içerisinde merakım arttı ve bu çalgının sesini duymak, bundan da öte onu çalmak istedim. Belli ki bu bizim coğrafyamızın arpa idi. Minyatürlerde resmedilen çalgılar arasında çok sık boy göstermesi ortaçağda sevilen bir çalgı olduğunu ortaya koyuyordu. Ancak bu çalgının hiçbir örneği günümüze ulaşmamıştı. Çeng aslında açılı bir arp, Mezopotamya'da çalınan açılı arplar yok olduktan sonra, yakın doğu İslam kültüründe, ki burada özellikle İran, Irak ve Türkiye'yi belirtmek gerekir, bu tür arpların izine rastlıyoruz. Sesinin özel rengini, gövdesini kaplayan deri yüzeye borçlu olan çeng'in ihtişamlı ve renkli bir geçmişi var. 1660'ta Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde İstanbul'da sadece tek bir tip çeng'den ve 10 çenginin varlığından söz ediyor. Bu, çeng'e dair son yazılı tanıklık. Bu albümde kullanılan çeng, 2013 yılında Levent Güleç tarafından üretildi.

* * *

BORA UYMAZ in prodüktörlüğünde gerçekleştirilen CD'nin icracıları şu adlardan oluşuyor: **Bora Uymaz** (Vokal, perküsyon, lavta), **Yavuz Akalın** (Ney), **Derya Türkan** (Klasik kemençe), **Murat Aydemir** (Tanbur), **Meriç Dönük** (Mandallı arp), **Volkan Topakoğlu** (Kontrbas).
Kitaplığın **Program Notları'nı Cem Cıraç** yazmış.

Besteciler hakkında bilgivi onunu yazısından öğrenebilirsiniz.

Bestecileri ve eserleri CD'nin kapağında okuduğunuzda emek verilen, özgün bir çaba olduğunu kabul edeceksiniz:

Kürdi Peşrev - **Tanburi Angeli** (1610-1690), **Ney Taksimi** - **Yavuz Akalın**, **Nihavend Peşrev** - **Kâtip Çelebi** (1609-1657), **Rast İlahî** (Ey aşık-ı Dildâde) - **Sevh Sâdik Efendi Hz.** (1865-1928), **Nikriz Saz Semâi** - **Şirin Pancaroğlu**, **Rehâvî Peşrev** - **Derviş Mustafa** (?-1650), **Hüseyin İlahî** (**Severim Ben Seni Candan İçeri**) - Anonim, **Çeng İçin Nisâbur Peşrev** - **Bora Uymaz**, **Tanbur Taksimi** - **Murat Aydemir**, **Şiraz'da Bir Gece** - **Amir Mahyar Tarfeshipour**.

* * *

GELENEKSEL bir saz, iyi seçilmiş besteler, usta icracılar ve iyi icralar. CD için başka söze gerek yok.

(*) Cengnağme, Şirin Pancaroğlu, İliamüzik.